

ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА В ПОВОЄННОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Єрмаков О. Ю. д.е.н., професор, професор кафедри економіки
Костецька І.І. к.е.н., докторант кафедри економіки Національний
університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Зелену економіку можна розглядати з концептуальної та теоретичної точки зору, що дозволяє створювати стратегії, розробляти програми розвитку, а також застосовувати їх та реалізувати у суспільно-виробничій практиці. Отже, зелена економіка включає такі елементи: зелені продукти та послуги, зелені інвестиції, зелені сектори економіки, зелені державні закупівлі та зелені робочі місця, а також споживання, що сприяє екологізації економіки [1].

Поширення концепції зеленої економіки та зеленого зростання, що привертає увагу вчених, громадських діячів і політиків протягом багатьох років, є спробою ввести в економічну політику положення, що підтримують екологічну практичну діяльність у різних галузях економіки. Особливо в тих, що забруднюють довкілля – промисловості, енергетики, транспорту та сільського господарства. Під час реалізації концепції зеленої економіки спочатку акцент був зроблений на використанні податкової системи, яка застосовувала принцип «забруднювач платить» (високі податкові ставки для підприємств). Проте, Концепція сталого розвитку та зеленої економіки вимагає пошуку нових податкових рішень, нових видів інвестицій, нових систем управління ресурсами – особливо джерел енергії, які забезпечують як збереження природного середовища, так і довговічність та ефективність економічних процесів та соціальний прогрес.

Міжнародний та європейський досвід запровадження зеленої економіки показує ефективність використання урядами низки бюджетно-податкових, фінансових інструментів, зокрема таких: зелені тарифи, податок на CO₂, екологічні податки, зелені облігації тощо. Розвиток відновлюваної енергетики безпосередньо пов'язаний із застосуванням «зеленого» тарифу. У ст. 1 Закону України «Про альтернативні джерела енергетики» від 20 лютого 2003 року [2]

зазначається, що Зелений тариф – це спеціальна ціна, за якою купується енергія, вироблена з відновлюваних джерел енергії – гідроелектростанціями, сонячними, вітровими або біостанціями.

Верховна Рада 21 липня 2020 року ухвалила законопроект № 3658 “Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії”[3].

Основним стратегічним документом державної політики в екологічній сфері є «Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року», затверджені Законом України від 28.02.2019 [4].

Збільшення використання енергії з відновлюваних джерел та альтернативних видів палива вважається важливою частиною стратегії України щодо збереження традиційних паливно-енергетичних ресурсів і скорочення пов’язаного з ними негативного впливу на навколишнє середовище [5].

Втілення моделі «зеленої» економіки передбачає зростання ролі держави і міждержавних органів в економічному регулюванні, створенні умов для розвитку бізнесу на основі нових екологічних стандартів та технологій більш чистого виробництва, екологізації індустріальних галузей господарства. В умовах ресурсної та енергетичної залежності України саме поступова заміна «коричневої» індустріальної економіки на нову «зелену» як стратегічний пріоритет повоєнного розвитку дає шанс забезпечити енергетичну безпеку держави в найближчі десятиріччя. Додатковим фактором нині є російсько-українська війна, що унеможлиблює постачання сировини. На сьогодні потреба розвитку зеленої економіки зростає великими темпами. Як альтернатива, в окремих регіонах України доцільною була б розробка моделі енергетичного парку за зразком Польщі [6]. Це допоможе уникнути дефіциту енергії як в воєнний, так і повоєнний період, що є стратегічно важливим для економіки України.

Список використаних джерел

1. Szyja P 2015 Pojęcie, tworzenie i pomiar zielonej gospodarki *Gospodarka w Praktyce i Teorii* **2(39)** 21–38.

2. Закон України «Про альтернативні джерела енергетики» від 20 лютого 2003 року: [електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-15#Text>.

3. Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії” від 21 липня 2020 року. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 50, ст.456.

4. Закон України «Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28.02.2019. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 16, ст.70.

5. Єрмаков О.Ю., Мельниченко В.В. Розвиток і використання біоенергетичного потенціалу сільськогосподарських підприємств: Монографія.- К.: ФОП Ямчинський О. В., 2019. 242 с.

6. Єрмаков О.Ю., Костецька І.І. Роль індустріальних парків для стратегічного розвитку територій. Економічний простір: Збірник наукових праць. № 174. Дніпро: ПДАБА, 2021. С. 90-94.

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ОСВІТИ ЯК ЧИННИК СТІЙКОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Кабанова К. І., здобувач вищої освіти групи МЕНЗ/2

Миколаївський національний аграрний університет

В умовах інтеграції України до європейського і світового простору стабільність у забезпеченні держави продовольчою, економічною і енергетичною безпекою визначає стійкість розвитку вітчизняного суспільства. Проте, звертаючи увагу на ситуацію підвищеного рівня екологічної небезпеки, що виникла як наслідок безперервного антропогенного впливу на довкілля, постає загроза значних економічних збитків як для України, так і для світу. Якщо найближчим часом не вживати кардинальних заходів щодо змін в екологізації економіки і не здійснити практичну реалізацію концепції сталого